

4. KANAMA VE PIHTILAŞMA BOZUKLUKLARI VE TRANSFÜZYON

Doç. Dr. Kürşat DİKMEN

28. Hemostaz nedir? Hemostazda süreçteki fizyolojik mekanizmalar nelerdir?

Hemostaz, yaralanan damardan kan kaybını en aza indiren kompleks olaylar bütünüdür.

Hemostazda süreçte 4 ana fizyolojik mekanizma gerçekleşir:

- Vasküler konstrüksiyon
- Trombosit pıhtı oluşumu
- Fibrin oluşumu
- Fibrinoliz

29. Transfüzyon reaksiyonları nelerdir?

a. Non-hemolitik reaksiyonlar

1. Allerjik reaksiyonlar (döküntü, ürtiker, yüzde kızarıklık ve nadiren anafilaksi gelişebilir. En sık TDP ve trombosit süspansiyonu ile görülür.)
2. Bakteriyel kontaminasyon (en sık etken Gram(-) bakterilerdir.)
3. Hastalık bulaşı (Sıtma, Chagas hastalığı, brusella, sifiliz, CMV, HBV, HCV, HIV, nadiren de olsa HAV)
4. Pulmoner komplikasyonlar (TRALI): Genellikle transfüzyondan 2 saat sonra görülür. En sık trombosit süspansiyonu ve plazma verilmesi ile oluşur.

b. Hemolitik reaksiyonlar

1. Akut hemolitik reaksiyon
2. Geç hemolitik reaksiyon

30. Akut transfüzyon reaksiyonunun semptomları nelerdir?

- Transfüzyon bölgesinde ağrı
- Yüzde kızarıklık
- Sırt ve göğüs ağrısı

37. Depolanan banka kanındaki değişiklikler nelerdir?

- a. ATP ve 2,3 difosfogliserat 2,3-DPG azalır.
- b. Oksijen taşıma kapasitesi azalır.
- c. Ozmotik frajilite artar.
- d. Trombosit sayısı azalır.
- e. Potasyum miktarı artar.
- f. Laktik asit birikimi olur.
- g. pH azalır.
- h. Amonyak birikir.
- i. Faktör II, VII, IX ve XI stabil olarak bulunur.
- j. Faktör V ve VIII azalır.

38. Transfüzyon endikasyonları nelerdir?

- a. Oksijen taşıma kapasitesinin artırılması
- b. Volüm replasmanı (cerrahi hastalarda transfüzyonun en sık endikasyonudur).
- c. Trombositlerin yerine konması (1 ünite trombosit süspansiyonunda 5.5×10^{10} trombosit vardır. 70 kg bir insanda 1 ünite trombosit süspansiyonu trombosit sayısını 10000 yükseltir.)
- d. Pıhtılaşma faktörlerinin replasmanı (en sık kullanılan TDP'dir).

39. Masif Transfüzyon nedir? Komplikasyonları nelerdir?

- a. 24 saat içinde 10 ünite eritrosit süspansiyonunun verilmesi ya da 1 saatte 4 üniteden fazla eritrosit süspansiyonunun verilmesidir.
- b. Komplikasyonları
 1. Koagülopati
 2. Trombositopeni
 3. Trombotik komplikasyonlar
 4. ARDS
 5. Transfüzyon ilişkili aşırı yüklenme
 6. Transfüzyona bağlı akut akciğer hasarı (transfusion related acute lung injury; TRALI)
 7. Ölüm

Kaynak

1. Schwartz's Principles of Surgery (11th edition); F. Charles Brunicaardi, Dana K. Andersen, Timothy R. Billiar, David L. Dunn, John G. Hunter Jeffrey B. Matthews, Raphael E. Pollock; McGraw-Hill, New York, 2019. Chapter 4.